

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 497/2024
13.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник чији је пуномоћник Милена Јефтић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ д.о.о. ..., чији је пуномоћник Весна Милановић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1553/23 од 24.10.2023. године, у седници одржаној 13.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1553/23 од 24.10.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1553/23 од 24.10.2023. године, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Руми П1 336/20 од 23.03.2023. године, којом је одбијен тужбени захтев да се поништи решење туженог о отказу уговора о раду тужиоца и анекса уговора о раду број ../20 од 12.03.2020. године, којим је тужиоцу запосленом код туженог на пословима „радник физичко-техничког обезбеђења“ отказан уговор о раду због организационих промена код туженог послодавца, као и да се обавезе тужени да му на име накнаде штете због незаконитог престанка радног односа исплати износ од 863.340,00 динара са затезном каматом од дана подношења тужбе до исплате и обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 200.750,00 динара са затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију, захтевајући накнаду трошкова њеног састава.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. и 441. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23) - ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује. Ревизија се не може изјавити због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања осим у случају из члана 403. став 2. ЗПП. Побијана пресуда није донета применом наведене законске одредбе, па оспоравње оцене доказа којим се суштински оспоравају чињенице утврђене у првостепеном поступку није дозвољено у ревизијском поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог засновао радни однос на неодређено време 08.12.2015. године на радном месту „руководилац на машини на линији за обраду ...“ и анексом уговора о раду од 01.06.2018. године распоређен је на послове радног места „радник физичко-техничког обезбеђења“. Правилником о организацији и систематизацији послова туженог од 16.01.2020. године у делу „Хигијена, одржавање фабрике и обезбеђење“ било је предвиђено радно место „радник физичко-техничког обезбеђења“. Код туженог је наступила потреба да се служба обезбеђења подигне на виши степен, па је тужени одлучио да је због целисходности и економичности најбоље да раднике обезбеђења ангажује преко Агенције за обезбеђење. Услед наведеног, Одлуком директора туженог од 03.03.2020. године укинута је радно место „радник физичко-техничког обезбеђења“, предвиђено чланом 17. став 1. тачка 23. Правилника о организацији и систематизацији послова туженог од 16.01.2020. године. На основу наведене одлуке тужени је истог дана 03.03.2020. године донео Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова туженог од 16.01.2020. године, те је брисана тачка 23. става 1. члана 17. Правилника. Наведени Правилник је истог дана истакнут на огласној табли туженог и дана 12.03.2020. године је ступио на правну снагу. На основу решења туженог од 12.03.2020. године тужиоцу је отказан уговор о раду услед насталих организационих промена код послодавца. У предметном решењу наведено је да је услед организациони промена код туженог престала потреба за радом тужиоца на пословима "радник физичко-техничког обезбеђења", да се предметна организациона промена код послодавца спроводи укидањем радног места "радник физичко-техничког обезбеђења" и ангажовањем професионалне Агенције за обављање послова физичко-техничког обезбеђења, те да тужиоцу код туженог није могуће обезбедити други посао који одговара његовој стручној спреми, а нема ни могућности да се запосленом обезбеди преквалификација за обављање других послова, нити скраћено радно време, нити упућивање на рад код другог послодавца. Истог дана донета су решења о отказу уговора о раду и за осталих пет запослених који су били распоређени на послове радног места "радник физичко-техничког обезбеђења". У тренутку престанака потребе за радом тужиоца, код туженог није било могућности да се тужилац распореди на неко друго одговарајуће радно место (радник на линији за обраду ...), с обзиром да су сва радна места код туженог у том моменту била попуњена. Тужени је запослио нове

раднике на линији за обраду ... и то ВВ по основу уговора о раду од 20.08.2020. године и ГГ по основу уговора о раду од 31.08.2020. године. На основу уговора о раду од 21.05.2020. године ДД је засновао радни однос са туженим ради обавања послова радног места домара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиоца. По налажењу нижестепених судова оспорено решење о отказу уговора о раду је законито имајући у виду да је радно место на коме је тужилац био распоређен укинута изменом и допуном Правилника о организацији и систематизацији послова од 03.03.2020. године, да тужени није могао да обезбеди тужиоцу премештај на друго одговарајуће радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима, као и да тужени није запослио ново лице за обављање послова које је тужилац обављао до отказа. Поред тога, тужени није био у обавези да донесе Програм решавања вишка запослених, а тужиоцу је исплаћена отпремнина из члана 158. Закона о раду. Код изложеног, неоснован је захтев тужиоца за поништај оспореног решења, као и захтев за накнаду штете због незаконитог престанка радног односа.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Оспореним решењем о отказу уговора о раду од 12.03.2020. године, тужиоцу запосленом на пословима "радник физичко-техничког обезбеђења" отказан уговор о раду због престанка потребе за радом запосленог, уз исплату отпремнине.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“ број 24/05 ... 13/17) је прописано да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

У складу са наведеном законском одредбом услов за отказ од стране послодавца је да је дошло до технолошких, економских или организационих промена, због којих је престала потреба за обављањем неког посла када се тај посао укида или је дошло до смањења обима посла, у ком случају се смањује број извршилаца на том радном месту. У конкретном случају радно место тужиоца "радник физичко-техничког обезбеђења" укинута је Одлуком директора туженог од 03.03.2020. године, а због организационе потребе туженог да из разлога целисходности и економичности, раднике обезбеђења ангажује преко Агенције за обезбеђење. На основу наведене Одлуке тужени је истог дана 03.03.2020. године донео Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова туженог којим је брисано радно место "радник физичко-техничког обезбеђења", наведени Правилник истакнут је на огласну таблу туженог 03.03.2020. године и ступио је на снагу истеком осам дана од објављивања. Дакле, тужени је промену која је основ за престанак потребе за одређеним послом исказао кроз наведену измену и допуну Правилника о организацији и систематизацији којом је укинута радно место тужиоца, након чега је дошло до престанка потребе за његовим радом у складу са чланом 179. став 5. тачка 1. Закона о раду. Имајући у виду наведено, а код утврђеног да тужени није могао да обезбеди тужиоцу премештај на друго одговарајуће радно место које одговара његовој стручној

спреми, знању и способностима, да тужени није запослио ново лице за обављање послова које је тужилац обављао до отказа, као и да је тужиоцу исплаћена отпремнина предвиђена чланом 158. Закона о раду, правилан је закључак нижестепених судова да је оспорено решење о отказу уговора о раду законито.

Имајући у виду акцесорни карактер захтева за накнаду штете, правилно су нижестепени судови одбили и тужбени захтев за накнаду штете због незаконитог престанка радног односа, у складу са чланом 191. Закона о раду.

Из изложених разлога неосновани су ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Наводима ревизије да је тужени два месеца након што му је отказао уговор о раду запослио ново лице на радном месту домара, а након тога у августу и септембру 2020. године запослио већи број лица на радном месту „руководилац на машини на линији за обраду ...“, тужилац понавља наводе истицане у жалби против првостепене пресуде који су без утицаја управо из разлога које даје другостепени суд и односе се на то да тужени у конкретном случају није поступио супротно одредби члана 182. став 1. Закона о раду. Наиме, тужени на пословима које је тужилац обављао, а који су општим актом туженог укинати, није запослио друга лица, већ је за вршење тих послова ангажовао Агенцију за обављање послова обезбеђења, а све у складу са правом послодавца да према својим потребама, у циљу рационализације и уштеде и у складу са својом пословном политиком, самостално одреди начин на који ће организовати процес рада и обављање појединачних послова.

Осталим наводима ревизије се побија утврђено чињенично и оцена изведених доказа, што није дозвољено у поступку по ревизији у смислу одредбе члана 407. став 2. ЗПП. Осим тога, све ове наводе истицане и у жалби тужиоца, другостепени суд је ценио и о истима дао правилне и јасне разлоге које прихвата и ревизијски суд.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Врховни суд је одбио захтев туженог за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију, с обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице, у смислу члана 154. став 1. Закона о парничном поступку, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић